

Näringsdepartementet
Enheten för energi, skog och basindustri
103 33 Stockholm

Handel med elcertifikat – ett nytt sätt att främja el från förnybara energikällor (SOU 2001:77)

Skogsindustrierna har beretts tillfälle att avge synpunkter på rubricerade betänkande. Vi vill framhålla följande.

Allmänt

Skogsindustrierna anser att det kan vara befogat att stimulera teknikutveckling avseende ny elproduktion. Vi delar Svenskt Näringslivs principuppfattning att stöd till ny teknik - såväl FoU- stöd som stöd till demonstrationsanläggningar och driftsstöd under en kortare introduktionsfas för att därefter avvecklas - bör vara en nationell angelägenhet. Det föreslagna systemet har dock den fördelen att det stimulerar den mest kostnadseffektiva förnybara elproduktionen.

Styrmedel och stödåtgärder påverkar industrins konkurrensförutsättningar och måste harmoniseras på europainivå. Oklarheten om hur det europeiska regelverket avseende certifikatshandel, långsiktiga avtal och utsläppshandel kommer att utformas talar också för att ett genomförande bör ha Europa som bas.

Vi vill starkt understryka vikten av att den energiintensiva industrin undantas från kvotplikt, som utredningen föreslår.

Vi instämmer också i Svenskt Näringslivs konstaterande att sambanden mellan de olika styrmedel, som för närvarande diskuteras är otillräckligt kända och bör analyseras ytterligare.

Massa- och pappersindustrin

Om utredningsförslaget ändå skulle genomföras är det nödvändigt att hänsyn tas till massa- och pappersindustrins speciella konkurrensförhållanden. Utredningens förslag att ersätta det nuvarande direkta stödet till förnybar elproduktion med en kvotplikt berör massa- och pappersindustrin på två sätt.

Elkostnad

Utredningen har bedömt att elpriset stiger med mellan 1 och 2 öre per kilowattimme som en följd av förslaget. Massa- och pappersindustrin är den största förbrukaren av

elkraft och är helt beroende av säker tillförsel av elenergi till konkurrenskraftiga priser. För de mest elintensiva produkterna - tidningspapper och vissa kartongslag – är elkostnaden mellan 15 och 20 procent av tillverkningskostnaden, exklusive kapitalkostnaden. Därmed är elkostnaden en lika viktig kostnadspost som lönekostnaden. Den fördel svensk massa- och pappersindustri tidigare haft av ett relativt sett lägre elpris än konkurrenterna på kontinenten håller på att försvinna, som en följd av avreglerade elmarknader i Europa. Jämfört med konkurrenterna t ex i Nordamerika och Norge är elpriset för svensk massa- och pappersindustri redan tidigare högre. Det är därför synnerligen viktigt att inga ytterligare åtgärder vidtas som fördyrar elinköpen för den svenska elintensiva industrin.

I enlighet med utredningens förslag måste massa- och pappersindustrin undantas från kvotplikt för att inte konkurrenskraft och utvecklingsmöjligheter skall gå förlorade. Det är viktigt att undantaget inte begränsas till det första året. Branschen måste även framgent stå utanför kvotplikten.

Produktion av mottryckskraft

Massa- och pappersindustrin producerar ca 4 TWh mottryckskraft årligen. I dagsläget motsvarar det tio gånger elproduktionen från vindkraft. Drygt hälften av bränslet för mottryckskraftproduktionen år 2000 utgjordes av biobränslen. Det föreslagna certifikatsystemet torde leda till bränslebyte i befintliga anläggningar - olja ersätts av biobränslen. Branschen har också goda möjligheter att bidra med ytterligare elproduktion baserad på biobränslen när möjligheterna att sälja certifikat införs. Det bedöms att fabrikernas möjliga elproduktion i mottrycksturbiner år 2000 är drygt 5 TWh, om hänsyn tas till installerad effekt i pannor och turbiner och befintligt värmeunderlag. Certifikathandel stimulerar också nyinvesteringar i mottrycksturbiner inom massa- och pappersindustrin. För att möjligheterna skall komma att utnyttjas fullt ut är det nödvändigt att alla branschens biobränslen berättigar till certifikat, som utredningen förutsätter. Detta inte minst mot bakgrund av att den industriella mottryckskraften är en viktig del i den nationella elförsörjningen.

Ökade statsintäkter

Om den föreslagna certifikathandeln införs leder det till ökade skatteinkomster för staten. Utredningsdirektiven förutsätter att förslaget skall vara statsfinansiellt neutralt. Mot den bakgrunden anser vi att de momsintäkter staten får från försäljning av certifikat bör återföras inom ramen för elsystemet, t ex genom att produktionsskatten på el minskas i motsvarande mån.

Stockholm den 7 januari 2002
SKOGSINDUSTRIERNA

Jan Remröd

Lars-Erik Axelsson